

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vnde spectanda sit magnitudo causæ, ob quam dantur
Indulgentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

in Summa de potestate Ecclesie, qu. 30. art. 3. 4. 5. Caietanus Opusc. de Indulgentijs: quest. 1. tom. 1. (est opusc. 9.) item opusc. 15. de Indulgent. ad Iulium Medicem cap. 8. Bartholom. Fumus Verbo Indulgentia, num. 10. Sotus dist. 21. qu. 2. art. 2. & alij multi Theologi. Et inter Canonistas Nauarrus relect. de Indulgent. notab. 15. num. 3. & 4. & Innocentius IV. in Capit. Quod autem, de Pœnitentijs & remissionibus; & alij.

Probatur Primò: Pontifex in Ecclesia non est Dominus, præsertim bonorum spiritualium, sed nudus dispensator: ergo non potest ob quamuis leuissimam causam, quantumuis magnos thesauros spiritualium gratiarum distribuere: Dominus enim non habebit ratam huiusmodi dispensationem. Confirmatur: quia in voto & iuramento non quæuis causa sufficit ad dispensandum; sed requiritur causa iusta, alioquin dispensatio coram Deo est irrita: ergo, cum relaxatio pœnæ Deo debite similis sit dispensationi voti vel iuramenti, non potest ob quamuis causam fieri; sed requiritur causa proportionem respondens.

Probatur Secundò: Collatio Indulgentiæ absque pia causa omnium sententia est inualida: ergo collatio tantæ Indulgentiæ sine tanta causa non valet tanti.

Probatur Tertio: Ex Capitulo Antiquorum, vbi Pontifex Indulgentiam plenissimam concedens, subiicit: *Vnusquisque tamen plus merebitur, & Indulgentiam efficacius consequetur, qui Basilicas ipsas amplius & deuotius frequentabit.* Vnde patet, non omnes illos, qui per 30. dies constitutos Basilicas visitabant, consecutos fuisse plenissimam Indulgentiam; sed quosdam amplius, quosdam minus, intra illum terminum, prout deuotius & frequentius, vel minus deuotè opus præscriptum præstiterunt. Vide Nauarrum notab. 15. vbi hunc locum expendit.

Quòd autem talis Indulgentia semper sit rata quoad aliquam partem, quæ causæ proportionem non excedit, certum est, & ab omnibus ferè concessum, vt supra dictum est: alioqui Ecclesia vehementer deciperetur, verèque dici posset, *Indulgentias esse pias fidelium fraudes*, vt principio suæ heresis docuit Lutherus.

D V B I V M I I I.

Vnde spectanda sit magnitudo causa, ob quam dantur Indulgentia.

Respondeo: Eam spectandam esse tum ex parte finis, quem sibi proponit Pontifex; tum ex parte operis, quod in illum finem ab ipso præscribitur.

Finis propter quem Indulgentiæ conceduntur, est cultus Dei, honor Sanctorum, Sacramentorum frequentatio, Sedis Apostolicæ reuerentia & amor, hereticorum conversio, hostium Ecclesie repulsiō, & similia. Huiusmodi fines præstituit sibi Pontifex in concessione Indulgentiarum.

Opus autem quod præscribitur, est illud, per quod vnusquisque ad prædictos fines promouendos cooperatur, cuius operis veluti merces, vel præmium est Indulgentia: quamuis non proprie dicatur Merces, quia opus istud non tam est meritum Indulgentiæ, quam dispositio vel conditio ad eam obtinendam. Vtrumque horum duorum ad causam Indulgentiæ pertinet, & proinde ex

vtroque spectanda est causa quantitas; quamuis principaliter ex fine.

Hinc patet, cum dicimus *Indulgentiam debere esse causæ proportionatam*, spectandam esse proportionem, quam habet cum fine, & cum opere: v. g. quantum ille finis pertineat ad Dei gloriam, ad animarum salutem, ad commune bonum Ecclesie. Similiter in opere non solum est spectanda difficultas aut excellentia, sed maxime vtilitas & necessitas ad prædictos fines. Etsi enim parui momenti videatur in se, v. g. *Accipere benedictionem Pontificis in die Pasche, vel die Iouis sancto*, est tamen valde expediens ad retinendū populum in vnione cum Sede Apostolicâ, & professione vnus Capituli, quod populo Christiano ad salutem est necessarium. Similiter etsi leue videatur *recitare coronam per calculos benedictos*, est tamen valde vtile ad fidei Ecclesie Romanæ contra hereticos professionem, & ad vnionem cum illa Ecclesia.

Ex dictis inferitur Primò: Non esse facile præsumendum Pontificem errare, quando pro causa, quæ videtur parua, magnam confert Indulgentiam: tum quia non est facile omnes causas nosse, & debite æstimare, quæ ipsum mouent: tum quia ipsius intentio non est absolutè tantam Indulgentiam conferre, sed solum quantum potestas Clauium intra hunc terminum se potest extendere, dum talis causa subest. Cum enim non possit certò sciri ab hominibus, quæ, & quanta requiratur causa ad tantam Indulgentiam, v. g. *centum annorum* (hoc enim soli Deo notū est) proposità certà causâ piâ intendit dare Indulgentiam intra certam mensuram, vt *centum annorum*, quantum potest vi Clauium; aded, vt, si illa causa coram Deo tantæ Indulgentiæ sit proportionata, conferat tantam Indulgentiam; si autem minori, conferat minorem intra terminum centum annorū. Expediit autem, vt ille terminus satis sit amplus; partim, quia non constat, an non possit virtute Clauium ob talem causam etiam maior Indulgentia concedi; partim, quia quando terminus est satis amplus, is qui feruentius facit opus præscriptum, plus consequitur intra illam terminum; fierique potest vt tantâ deuotione præstet, vt totam Indulgentiam consequatur. Nam quò magis crescit operis perfectio, eò magis crescit eius aptitudo & proportio ad tantam Indulgentiæ mensuram consequendam. Quòd si exiguus esset terminus seu mensura Indulgentiæ, is qui summâ deuotione expleret opus præscriptum, non posset lucrari amplius, quàm is qui mediocri, vel infima deuotione id expleret; vltra enim mensuram concessam vi Clauium nihil obtineri potest. Vide Nauarrum notab. 15. num. 8. vbi hæc doctissimè explicat, & probat efficaciter per Extrauagantem, *Antiquorum*: & ex Innocentio IV. in Capitulo *Quod autem*, de Pœnitent. & remissionibus.

Inferitur Secundò: Non posse à magna temeritate excusari eos, qui granorum benedictorum, & similibus rerum sacrarum Indulgentias vel reijciunt, vel parupendunt: tum quia causas, cur hæc concedantur, vel ignorant, vel non satis expendunt: tum quia iudicium suum Ecclesie Romanæ iudicio, quæ est mater omnium Ecclesiarum, videntur præponere: tum quia fideles per Italiam & Hispaniam, & alia loca non infecta, huiusmodi Indulgentias magna deuotione & religione complectuntur, etsi Episcopi sint vel Prælati.

Causa in
Indulgentia
spectanda
ex fine &
opere.

36
Papa non
facile hinc
dudicatur
dus.

37
Temerariè
parupen-
dunt aliqui
Indulgentias
rerum sa-
crarum.

34
Valent sem-
per Indul-
gentia se-
cundâ cau-
sæ propor-
tionem.

Finis ob
quem In-
dulgentia
conceduntur.

Opus quo
Indulgentia
obtinetur.